

[Grethe Fenger Møller]

statsministeren gav udtryk for, at regeringen betragter denne sag med alvor.

Baggrunden for denne sag var jo, som mange allerede ved, at et antal organisationer på tjenestemandsområdet og overenskomstområdet anbefalede deres medlemmer at deltage i 3 timers fagligt møde den 15. marts 1979 som protest mod statens holdning under lønforhandlingerne. Hvad gjorde regeringen så i denne anledning? Regeringen var hurtigt ude, for allerede den 12. marts 1979, dvs. 3 dage inden arbejdsnedlæggelserne skulle finde sted, udsendte finansministeriet et cirkulære vedrørende indskriden over for tjenestemænd, i tilfælde af at der ville ske arbejdsnedlæggelser. Cirkulæret omhandlede såvel fremgangsmåden ved sagernes behandling som de mulige sanktioner. I cirkulæret står der bl. a., at tjenestemænds nedlæggelse af arbejdet er uforeneligt med tjenesteplichterne i henhold til ansættelsesforholdet. Sker der på trods heraf nedlæggelse af arbejdet, betragtes forholdet som en disciplinær forseelse, der behandles efter reglerne i tjenestemandslovens kapitel 4. Afslutningsvis står der i cirkulæret:

»Der er ikke i tjenestemandslovens kapitel 4 fastsat pligt til indberetning til finansministeriet af arbejdsnedlæggelser blandt tjenestemænd, således som tilfældet er for overenskomstansatte. Da finansministeren imidlertid fra folketinget modtager forespørgsler, som også angår tjenestemandsløse arbejdsnedlæggelser, skal man anmode om, at der tilstilles finansministeriet meddelelse om tjenestemænds eventuelle arbejdsnedlæggelser og de skridt, der af vedkommende minister i den anledning tages.«

Var det af hensyn til eventuelle spørgsmål fra folketinget, eller var det, fordi den daværende finansminister allerede på et tidligt tidspunkt fornemmede, at denne sag kunne blive en stor sag, at det sidste afsnit i cirkulæret blev medtaget?

Den 19. marts 1979 udsender finansministeriet et nyt cirkulære til ministerier og styrelser om beregning af lønafkortning for deltagere i arbejdsnedlæggelserne. Den 6. april 1979 bliver der efter forudgående forhandling med de kommunale organisationer udsendt endnu et cirkulære, der indeholder retningslinier for, hvilke konkrete disciplinære skridt der efter foretaget lønafkortning burde gennemføres over for tjenestemænd, der del-

tog i arbejdsnedlæggelserne den 15. marts 1979. I dette cirkulære nævnes der meget konkret, hvad man vil foretage sig, idet man sonderer mellem overordnede og underordnede tjenestemænd og den længde, arbejdsnedlæggelsen har haft.

Hvordan kan man karakterisere regeringens opførsel i forbindelse med arbejdsnedlæggelserne den 15. marts 1979? Jeg mener, den kan karakteriseres som hurtig og handlekraftig. Det første cirkulære kom som sagt 3 dage inden arbejdsnedlæggelserne, og de to andre fulgte hurtigt bagefter. Henstillingen til kommuner, amter, ministerier og styrelser var klar og utvetydig. Man vidste, hvad man havde at rette sig efter.

Men hvad foretog så regeringens medlemmer sig? Ja, der var nogle, der havde det lettere end andre. Det var statsministeren, finansministeren, undervisningsministeren og kirkeministeren, for der var ingen tjenestemænd, der deltog i arbejdsnedlæggelser i disse ministerier. Men for de øvrige ministre ser sagen mere broget ud.

Nogle reagerede hurtigt på finansministeriets cirkulære af 12. marts 1979. Fiskeriministeriet og forsvarsministeriet indberettede allerede den 15. marts – altså den dag, arbejdsnedlæggelserne fandt sted – til finansministeriet, hvor mange der havde deltaget i arbejdsnedlæggelserne. Mens fiskeriministeren nøjedes med at tilkendegive over for de arbejdsnedlæggende tjenestemænd, at deltagelsen i arbejdsnedlæggelsen var ulovlig, indberettede forsvarsministeren ved senere skrivelser om, hvordan man gennemførte sagerne rent konkret. Handelsministeren, landbrugsministeren, miljøministeren, arbejdsministeren, socialministeren og ministeren for offentlige arbejder behandlede også sagerne på korrekt vis.

Ministeren for Grønland nøjedes med at meddele bl. a. antallet af deltagende tjenestemænd. Skatte- og afgiftsministeren gav meddelelse om antallet af arbejdsnedlæggelser og har senere over for folketingets arbejdsmarkedsudvalg i et bilag oplyst, at samtlige tjenestemænd er ikendt bøde eller tildelt advarsel eller underrettet om, hvilken sanktion ministeriet agtede at anvende.

I den debat, der har været om denne sag, har man fremdraget en sag vedrørende 12 embedsmænd i tolddepartementet, men det fremgår af det bilag, som skatte- og afgifts-